

Brusel 1. června 2021
(OR. en)

9361/21

**Interinstitucionální spis:
2021/0131 (NLE)**

CCG 29

NÁVRH

Odesílatel:	Martine DEPREZOVÁ, ředitelka, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	31. května 2021
Příjemce:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generální tajemník Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	COM(2021) 268 final
Předmět:	Návrh ROZHODNUTÍ RADY o postoji, který má být zaujat jménem Evropské unie ohledně zamýšleného rozhodnutí účastníků Ujednání o státem podporovaných vývozních úvěrech

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2021) 268 final.

Příloha: COM(2021) 268 final

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 31.5.2021
COM(2021) 268 final

2021/0131 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

o postoji, který má být zaujat jménem Evropské unie ohledně zamýšleného rozhodnutí účastníků Ujednání o státem podporovaných vývozních úvěrech

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. PŘEDMĚT NÁVRHU

Tento návrh se týká rozhodnutí o postoji, který má Komise zaujmout jménem Evropské unie v souvislosti s Ujednáním o státem podporovaných vývozních úvěrech (dále jen „ujednání“) ohledně zamýšleného rozhodnutí změnit ustanovení ujednání o úrokových sazbách. Tato ustanovení stanoví minimální úrokové sazby CIRR, které se vztahují na státní finanční podporu vývozních úvěrů. Zamýšlené rozhodnutí by harmonizovalo postupy mezi stranami ujednání a zajistilo by, aby podmínky odrážely podmínky na soukromých finančních trzích.

2. SOUVISLOSTI NÁVRHU

2.1. Ujednání o státem podporovaných vývozních úvěrech

Ujednání je gentlemanskou dohodou mezi EU, Spojenými státy, Kanadou, Japonskem, Koreou, Norskem, Švýcarskem, Austrálií, Novým Zélandem a Tureckem, jejímž cílem je poskytnout rámec pro řádné používání státem podporovaných vývozních úvěrů. V praxi to znamená jednak zajištění rovných podmínek pro hospodářskou soutěž založenou na ceně a kvalitě vyváženého zboží a služeb, a nikoli na stanovených finančních podmínkách, jednak odstranění dotací a narušení trhu, jež souvisejí se státem podporovanými vývozními úvěry. Ujednání vstoupilo v platnost v dubnu 1978 na dobu neurčitou, a ačkoli je mu poskytována administrativní podpora sekretariátu OECD, nejedná se o akt OECD¹.

Ujednání je pravidelně aktualizováno s ohledem na politický vývoj a vývoj na finančním trhu, které ovlivňují poskytování státem podporovaných vývozních úvěrů. Ujednání bylo provedeno v právu EU nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1233/2011, a stalo se tak v EU právně závazným²³. Revize podmínek ujednání se začleňují do práva EU prostřednictvím aktů v přenesené pravomoci podle článku 2 uvedeného nařízení.

2.2. Účastníci Ujednání o státem podporovaných vývozních úvěrech

Evropská komise zastupuje Unii na zasedáních účastníků ujednání (dále jen „účastníci“), jakož i v písemných postupech pro rozhodování účastníků ujednání. Rozhodnutí o všech změnách ujednání se přijímají na základě konsenzu. Postoj Unie přijímá Rada a projednávají jej členské státy v rámci pracovní skupiny Rady pro vývozní úvěry⁴.

Ustanovení čl. 63 písm. a) ujednání stanoví, že „Účastníci budou pravidelně přezkoumávat systém stanovování úrokových sazeb CIRR, aby bylo zajištěno, že oznámené sazby odrážejí stávající podmínky na trhu a splňují cíle, jež jsou stanovením platných sazeb sledovány. Přezkoumání se týká také marže, která má být připočtena při použití těchto sazeb.“

¹ Ve smyslu článku 5 úmluvy OECD.

² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1233/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o uplatňování některých pravidel v oblasti státem podporovaných vývozních úvěrů a o zrušení rozhodnutí Rady 2001/76/ES a 2001/77/ES (Úř. věst. L 326, 8.12.2011, s. 45).

³ V minulosti byla dřívější znění ujednání OECD prováděna v právu EU prostřednictvím rozhodnutí Rady.

⁴ Rozhodnutí Rady o zřízení Pracovní skupiny pro koordinaci politiky pojištění úvěrů, zajištění úvěrů a finančních úvěrů (Úř. věst. 66, 27.10.1960, s. 1339).

2.3. Zamýšlený akt účastníků Ujednání o státem podporovaných vývozních úvěrech

Od začátku roku 2014 probíhá přezkum systému úrokových sazeb CIRR. Úrokové sazby CIRR jsou pevné minimální úrokové sazby, které mohou být nabízeny jako součást vládní smlouvy o financování vývozu. Úrokové sazby CIRR jsou stanoveny pro každou měnu účastníků ujednání. Na 127. zasedání účastníků, které se konalo v červnu 2014, účastníci pověřili odborníky na technické otázky, aby přezkoumali pravidla ujednání o úrokových sazbách CIRR.

Reforma úrokových sazeb CIRR by představovala komplexní reformu zahrnující provozní aspekty (např. způsoby držení a stanovování úrokových sazeb), jakož i strukturální aspekty (např. základní sazby, marže a přírážky). Cílem reformy úrokových sazeb CIRR je harmonizovat úvěrové postupy mezi účastníky a přiblížit úrokové sazby CIRR tržním sazbám. Plánovaná ustanovení o úrokových sazbách CIRR by se vztahovala na všechny transakce s výjimkou transakcí, na které se vztahuje odvětvová dohoda pro lodě a odvětvová dohoda pro civilní letadla.

Na 141. zasedání účastníků, které se konalo v červnu 2019, prezentoval předseda odborníků na technické otázky návrh předsedy týkající se reformy úrokových sazeb CIRR, jehož cílem je nalézt rovnováhu mezi rozdílnými zájmy a názory vyjádřenými v průběhu technické práce. Návrh předsedy získal širokou obecnou podporu účastníků, zatímco řada menších otázek ještě nebyla vyřešena. Na listopadovém zasedání účastníků v minulém roce se názory účastníků shodly. Účastníci ujednání mají o předběžném kompromisním návrhu přijmout rozhodnutí písemným postupem.

3. POSTOJ, KTERÝ MÁ BÝT ZAUJAT JMÉNEM UNIE

Dohoda WTO o subvencích a vyrovnávacích opatřeních stanoví výjimku pro toto ujednání v ilustrativním seznamu vývozních subvencí a stanoví, že praxe poskytování vývozních úvěrů, která je v souladu s ustanoveními ujednání, není považována za zakázanou vývozní subvenci, kterou dohoda WTO o subvencích a vyrovnávacích opatřeních zakazuje. To znamená, že je-li člen WTO stranou ujednání a jeho praxe v oblasti vývozních úvěrů je v souladu s tímto ujednáním nebo pokud člen WTO v praxi uplatňuje úrokové postupy v souladu s ustanoveními tohoto ujednání, nepovažuje se vývozní úvěrová praxe za vývozní subvenci. To dává zvláštní význam ustanovením ujednání o úrokových sazbách.

Ustanovení týkající se úrokových sazeb CIRR zůstávají po dlouhou dobu nezměněna a vyžadují komplexní reformu. Při rozhodování o získávání zdrojů v rámci světového obchodu je financování obchodu stále důležitější, což vede k tomu, že na soukromých finančních trzích je nabízena široká škála finančních produktů a smluvních struktur. K zajištění souladu je třeba ustanovení ujednání o úrokových sazbách pravidelně přizpůsobovat vyvíjejícím se tržním postupům. Ujednání pouze nastiňuje obecné zásady poskytování státem zajištěných úvěrů s pevnými úrokovými sazbami a zaměřuje se na strukturální aspekty. Vzhledem k tomu, že členské státy poskytují úrokové sazby CIRR ve větší míře než většina ostatních účastníků, a za účelem sblížení postupů v rámci EU se členské státy neformálně dohodly na souboru pravidel, který se vztahuje na provozní aspekty systému úrokových sazeb CIRR jako doplněk k ustanovením ujednání. Kromě ujednání a neformálních pokynů EU přijala většina členských států vnitrostátní předpisy o úrokových sazbách CIRR.

Plánované rozhodnutí o reformě úrokových sazeb CIRR by zajistilo podrobnější a komplexnější aktualizaci PŘÍLOHY XVI ujednání. Tyto náklady by pokrývaly jak náklady

vzniklé věřiteli před podpisem vývozní smlouvy kupujícím (např. pravidla týkající se minimálních poplatků účtovaných za nabízení a stanovení úrokové sazby), tak pravidla pro výpočet úrokové sazby, která odpovídá výnosu ze státního dluhopisu plus marži pokrývající ostatní náklady na financování. Začleněním složek, které mají vliv na náklady na financování, má reforma úrokových sazeb CIRR za cíl zajistit větší soudržnost podmínek nabízených exportními úvěrovými agenturami, a tím zaručit rovné podmínky mezi účastníky ujednání. Tím by se zúžila možnost členských států EU přizpůsobit ustanovení úrokových sazeb CIRR na vnitrostátní úrovni specifickým potřebám domácího průmyslu. Počítá se s dvouletým přechodným obdobím, aby vývozní úvěrové agentury nabízející přímé úvěry měly čas přizpůsobit se novým pokynům.

Stručně řečeno, plánované rozhodnutí o reformě úrokových sazeb CIRR zahrnuje pravidla týkající se provozních i strukturálních aspektů, která by zajistila větší soudržnost politik a posílila rovné podmínky mezi účastníky. Proto se doporučuje, aby postojem Unie bylo písemným postupem schválit zamýšlené rozhodnutí účastníků ujednání o přijetí nových pokynů týkajících se úrokových sazeb CIRR.

4. PŘÁVNÍ ZÁKLAD

4.1. Procesněprávní základ

4.1.1. Zásady

Ustanovení čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „Smlouva o fungování EU“) zavádí rozhodnutí, jimiž se stanoví „postoje, které mají být jménem Unie zaujaty v orgánu zřízeném dohodou, má-li tento orgán přijímat akty s právními účinky, s výjimkou aktů, které doplňují nebo pozměňují institucionální rámec dohody“.

Pojem „akty s právními účinky“ zahrnuje akty, které mají právní účinky na základě pravidel mezinárodního práva, jimiž se dotýčný orgán řídí. Zahrnuje rovněž nástroje, které podle mezinárodního práva nemají závazný účinek, ale „mohou rozhodujícím způsobem ovlivnit obsah právní úpravy přijaté zákonodárcem EU“⁵.

4.1.2. Uplatnění v tomto konkrétním případě

Zamýšlené rozhodnutí může rozhodujícím způsobem ovlivnit obsah právních předpisů EU, zejména nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1233/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o uplatňování některých pravidel v oblasti státem podporovaných vývozních úvěrů a o zrušení rozhodnutí Rady 2001/76/ES a 2001/77/ES. Je tomu tak na základě článku 2 uvedeného nařízení, který stanoví, že „Komise přijme akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 3, kterými se mění příloha II, pokud je to nezbytné v důsledku změn pravidel, které dojednali účastníci ujednání“.

Procesněprávním základem navrhovaného rozhodnutí je tudíž čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování EU.

⁵ Rozsudek Soudního dvora ze dne 7. října 2014, Německo v. Rada, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, body 61 až 64.

4.2. Hmotněprávní základ

4.2.1. Zásady

Hmotněprávní základ rozhodnutí podle čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování EU závisí v první řadě na cíli a obsahu zamýšleného aktu, k němuž se postoj jménem Unie zaujímá. Sleduje-li zamýšlený akt dvojí účel nebo má-li dvě složky a lze-li jeden z těchto účelů nebo jednu z těchto složek identifikovat jako hlavní, zatímco druhý účel či druhá složka je pouze vedlejší, musí být rozhodnutí přijaté podle čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování EU založeno na jediném hmotněprávním základu, a sice na tom, který si žádá hlavní nebo převažující účel či složka.

4.2.2. Uplatnění v tomto konkrétním případě

Hlavní cíl a obsah zamýšleného aktu se týkají vývozních úvěrů, což spadá do působnosti společné obchodní politiky. Hmotněprávním základem navrhovaného rozhodnutí je tudíž článek 207 SFEU.

4.3. Závěr

Právním základem navrhovaného rozhodnutí by měl být čl. 207 odst. 4. první pododstavec SFEU ve spojení s čl. 218 odst. 9 SFEU.

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

o postoji, který má být zaujat jménem Evropské unie ohledně zamýšleného rozhodnutí účastníků Ujednání o státem podporovaných vývozních úvěrech

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 207 odst. 4 první pododstavec ve spojení s čl. 218 odst. 9 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Pravidla uvedená v Ujednání o státem podporovaných vývozních úvěrech (dále jen „ujednání“) byla provedena v právu EU nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1233/2011⁶, a stala se tak pro Unii právně závaznými.
- (2) Podle článku 63 ujednání by účastníci ujednání (dále jen „účastníci“) měli pravidelně přezkoumávat systém stanovování úrokových sazeb CIRR, aby bylo zajištěno, že oznámené sazby odrážejí stávající podmínky na trhu a splňují cíle, jež jsou stanovením platných sazeb sledovány. Přezkoumání by mělo se týkat také marže, která má být připočtena při použití těchto sazeb.
- (3) Účastníci rozhodnou písemným postupem o zamýšleném rozhodnutí o změně ustanovení ujednání o úrokových sazbách CIRR.
- (4) Zamýšlené rozhodnutí reformovat ustanovení o úrokových sazbách CIRR by mělo zajistit větší soudržnost politik a harmonizovat úvěrové postupy, a tím posílit rovné podmínky mezi účastníky. Kromě toho by se měly pevné úrokové sazby nabízené v rámci státem podporovaných vývozních úvěrových transakcí přiblížit tržním sazbám a zajistit, aby byly lépe přizpůsobeny podmínkám nabízeným na soukromém finančním trhu. Dvouleté přechodné období by mělo poskytnout vývozním úvěrovým agenturám čas na přijetí a sdělení nových pokynů.
- (5) Je vhodné stanovit postoj, který má být zaujat jménem Unie písemným postupem účastníků ujednání, neboť zamýšlené rozhodnutí bude moci rozhodujícím způsobem ovlivnit obsah práva EU na základě článku 2 nařízení (EU) č. 1233/2011,

⁶ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1233/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o uplatňování některých pravidel v oblasti státem podporovaných vývozních úvěrů a o zrušení rozhodnutí Rady 2001/76/ES a 2001/77/ES (Úř. věst. L 326, 8.12.2011, s. 45) (dále jen „nařízení (EU) č. 1233/2011“).

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Postoj, který má být jménem Unie zaujat písemným postupem účastníků Ujednání o státem podporovaných vývozních úvěrech ohledně zamýšleného rozhodnutí upravit ustanovení o úrokových sazbách CIRR, je stanoven v příloze tohoto rozhodnutí.

Článek 2

Toto rozhodnutí je určeno Komisi.

V Bruselu dne

*Za Radu
předseda/předsedkyně*